

طاشينك
ارمنيجه يومي سياسي غزته
صاحب امتياز: هراير مامور بانه - ازوير
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ՌԱՇԽԵՐԹ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎՅՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՒ	90	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	35	15	4p.

Ձեռագրակառ ձեռագիրք եւ չին օրուիր.

ՏԵՕՐԵՆՆԻՆ ԽՍՐԱԿԱՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

Աղստու-Բարիք

Առեւտրական ասպարեզին տրուած է միայն վրացումը, մարդկային ընկերութեան զանազան անցուղորդներուն յատուկ չէ միայն վրացումը, վերջապէս կեանքի առեւտրային տեսակի փոխերու մէջ ուղղութեամբ դարձած մրցումներն արժէք մը չունին մղուած այն ծանրակշիռ մրցումին հետ, որ վերջին շաբթուան մէջ մղուեցաւ եւրոպական պետութեանց երկու խմբակցութիւններուն կողմէ, նախ և առաջ յԱպագիւս և ապա ի Բարիք:

Երբեք - Զինակցութիւնը և Երբեք Համաձայնութիւնը գործի վրայ են:

Թուրքո-խալապական և պալեանեան կրկնակ պատերազմները վերի ի վայր չընթին եւրոպեան քաղաքականութիւնը և մեծ տէրութիւնները տաքստայնորէ մասնացին: Եւրոպայ կորսնցուց իր հաւասարակշիռութիւնը և պէտք ունի խուսափել, պէտք ունի զոյգութիւն ունեցած դաշնակցութիւններն ու բարեկամութիւններն ամրապնդելու, որպէսզի գտնէ նախկին հաւասարակշիռութիւնը, որպէս զի չխանգարուի եւրոպական խաղաղութիւնը: Ամեն զեղծ դայն անխախտ պահելու անսովոր ճիգերու կ'ընէ և դէմ առ դէմ գտնուած երկու խմբակցութիւնները կ'աշխատին անուանելիով գրեթէ մը ձեռք ձգելու ինչ ինչ հողամասերու վերաբերելով: Եւրոպայի իրենց ազդեցութեան յընթակեցնելու և ապահովելու համար իրենց երկրին ճարտարարուեստին նորահոր հրապարակներ և գնորդներ:

Աւստրիոյ - Հոլանդարիոյ և Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարները իրենց հետեւորդներով կ'տեսակցին Ապագիւսի մէջ, Այս տեսակցութեան վրայ շատ տարած և անորոշ տեղեկութիւններ տրուեցան մամուլին, որով կարելի չէ զուձգրիտ գաղափար մը կազմել թէ Աւստրիա և Իտալիա ինչ տեսակ խնդիրներու վրայ կարծիքներու փոխանակութիւններ ունեցան, և որ տեսակ հարցերն էին որոնք զբաղեցուցին զիրենք: Ինչ որ կարելի եղաւ հասկնալ, այդ երկու թէն դաշնակից բայց հակասական շահերով իրարու կապուած կառավարութեանց միջև ծնունդեցան Ալպանական խնդիրներէն զատ նաև Միջերկրականի վրայ հաւասարակշիռութիւն հաստատելու հարցերը: Այս օրէն որ Իտալիա վերջնական անէր դարձաւ ամբողջական թուրք ստացուածոց և զբաղի եղաւ մէկ կողմէ Յրանալի և միւս կողմէ Անգլիոյ:

Եւրոպայի միասնութիւնը, եթէ ոչ իր նոր կացութեան բերումը արժանաւոր դիրքի մը, տիրանալ Միջերկրականի մէջ, հոն պահել, պահպանելու համար իր նոր գրաւած երկրներով ամբողջութիւնը, բայց չէ՞ որ ախորժակն ունեւորել կ'ընեն, այնպէս ալ Իտալիա այժմ ձեռնարկած է փոքր - Ասիոյ մէջ իր տնտեսական շահերն ընդարձակելու ծրագրի մը մշակութեամբ, և Ատալիա երկրորդին զատ նորանոր արտօնութիւններու հետս մտնել: Սակայն անգիշէ իր դիմակիցն՝ Աւստրիա, Իտալիոյ ձեռք ձգած ու ձգելիք տեսանկյուն այս առաւելութիւններուն անտարբեր աչք չկրնալով նախ իր բաժինը կ'ապահովէ և Գերմանիայի կողմէ: Եւրոպայի անոր, անշուշտ արդարեւ գտնելով իր մեծ - զինակցին պահանջներն, որով անա տեղի կ'ունենաւ Ապագիւսի մէջ երկու պետական մարտի տեսակցութիւնն որմէ գոհ մնացած

կ'երևին, բաժնելով իրենց մէջ այն ազդեցութեանց յընթակեցնելու որոնց պիտի հետամտին իսկապէս թափանցումի գրուածութեամբ մը:

Ասկից զատ համախորհուրդ Գերմանիոյ հետ՝ Միջերկրականի մէջ ևս զօրեղ միացեալ նաւատորմով մը ունենալու պարագաներն ևս յարգարած կ'երևին և վերջին պարագան շատ աւելի ծանրակշիռ է Եւրոպայ - Համաձայնութեան համար, որովհետև Երբեք - Զինակցութեանց աւելի մեծ շահեր ունի այդ լինին մէջ, որու կ'եզերուին անապին տարածութեամբ հոգիք և որու մէջ կ'ընդունուի Անգլիոյ համար ամենակենսական, Հնդկաստանի ճամբան:

Ապագիւսի տեսակցութեան շօշափելի պատասխան մը պէտք էր: Երբեք - համաձայնութիւնը չէր կրնար անտարբեր աչքով դիտել երբեք-զինակցութեան այս ցոյցը որ անուղղակի իրեն ուղղուած էր, և անա Անգլիոյ թագաւորն իր առաջին այցելութիւնն՝ զահակալութեան յետոյ՝ կ'վերապահէր Յրանալի, որ կ'ընդունուէր անսովոր պատիւներով ու չքեղ հոնդէսներով: Եւրոպայի պալատին մէջ երկուստեք արտասանուած բաժակաճառները նորութիւն մը չեն պարունակել թէ, սակայն անգամ մը ալ կ'ընչոյն երբեք-համաձայնութեան սերտ կապերն, առանց մագաղաթայն դաշնագրութիւններու:

Անգլիա կ'ստորի քառուրդ զինակցութիւններէ, վերջին ժամանակներս, Անգլիոյ վեհապետին Բարիք այցելութիւնէն առաջ բաւական ծնունդեցաւ այս խնդիրը: Անգլիական հասարակաց կարծիքը համար կ'ընէ որոշ զինակցութիւններու որ ամուր պարտադրութիւններ պիտի անցնեն Անգլիոյ վիզին, ու ասկից զատ պիտի ըստիպեն Անգլիան որ զինուորական ծառայութիւնն պարտաւորել ընէ իր երկրին ազատ զաւակներուն, կապուած ըլլալով որոշ պարտականութիւններով հանդէպ իր զինակիցներուն, այս ու ասոր մաս կարգ մը պատճառներով անգլիական հասարակաց կարծիքը մասնու բաժնուած է ու դաշինքը չհամարձակել վեհական քայլեր առնելու, մանաւանդ որ կայ Անգլիոյ մէջ հաստատուած որ դեռ կ'ընտայ Գերմանիոյ հետ համաձայնութիւն երկու պետութեանց միջև տիրող բոլոր առկախ խնդիրներու վրայ ու այսպէսով ձեռք բերելու զէնք-կէցութիւն մը, որ պարզապէս ցնորք մըն է ներկայ քաղաքական պայմաններուն մէջ, քանի որ կան ու կ'մնան եւրոպական հողամասերուն վրայ մէկէ աւելի կ'ընտան լուծուելիք ու յարգարուելիք խնդիրներ:

Ինչպէս Գերմանիոյ, նոյնպէս և Աւստրիոյ ու Իտալիոյ մէջ համաձայնութիւն ըլլալով հանդերձ ար Անգլիա իր սիրալիր համաձայնութիւնը չպիտի թափէ զինակցութեան մը վեհական կապարարին մէջ, հաշտ աչք ու հանդարտօրէն չկրնան դիտել փոքր մ. թագաւորին այցելութիւնն ի Երանաս ու աշխատեցան մամուլին միջոցաւ, այդ այցելութեան կարեւորութիւնը նուազեցնելու, ըսելով որ ոեւէ քաղաքական լուրջ նշանակութիւն չունի:

Բայց եթէ ոեւէ քաղաքական լուրջ նշանակութիւն չունէր ու օտակ քաղաքականութեան փոխադարձ այցելութիւն մըն էր ան, ինչ հարկ կար որ Անգլիոյ թագաւորին ուղեկցէր Արտաքին գործոց նախարարն, Սըր Է. Կրէյ, որու համար կը գրեն թէ՛ պաշտօնական ու ձեռնարկ արտօնութիւններէ խորշ ու անոնցմէ խոյս տուող մըն է: Եթէ Սըր Է. Կրէյ չընկնէր, քանի որ վեհապետին, թերեւ մասամբ

իրաւացի ըլլար երբեք - զինակցութեան մամուլին ենթադրութիւններն, բայց այդպէս չէ, ներկայ պարագան աներեւ ցոյց կուտայ թէ Յրանալի ու Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարներու միջև լուրջ բանակցութիւններ ու խօսակցութիւններ տեղի են ունեցած, որոց արդիւնքը պիտի տեսնենք անշուշտ մօտաւոր ապագայի մը մէջ: Մանաւանդ երբ հաստատութիւն գրուէ Անգլիոյ թագաւորին այցելութիւնն Ռուսիոյ Զարին:

Հ. Մ.

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԷՋ

Հետզհետէ սա համազուլը կ'գոյացնէ որ մեծ մարդիկ կամ թագաւոր զուլանք ունենալու անորժակի տէր մարդիկ են եւ ասկից զատ կ'ընեն ստամոքս մը որ անակ ու նանկ տեսակէ չէ, սովորական մանկանացիներու ստամոքսներուն չմանիր և անմարտողութեան ու է թեթեւ անհանգստութեան մը անգամ չեն թարկուիր:

Հիմակ պիտի ելնէք ըսելու թէ՛ դարձնալ ինչ կայ, ինչ պիտի ըլլայ, ինչ կուզէք որ ըլլայ, կարդացիք Անգլիոյ թագաւորին և թագուհիին Բարիք այցելութեան առթիւ՝ հանրապետութեան նախագահին կողմէ Եւրոպայի պալատին մէջ տրուած սեղանին ճաշացուցակը, եթէ չեստեք, գաղափար մը ունենալու համար կ'ընեն զայն նոյնութեամբ, թարգմանելու չեն համարձակիր: Վարկանով որ կ'ընենք ըսելու թէ բերնի շուրթեր վազած ըլլալու են մէն մի տղին թարգմանութեան ճիգ մը թափելու պահուս, ոչ, այդ աշխատութիւնը ճաշակիտ յարմար չէ, ասկից զատ չունին համարձակութիւնը ձեռք գրանելու Շարայի մը: Եւրոպայի և յատուկ աշխատութեան մը բայց անցնինք և կարդացէք անա զայն:

- Potage tortue claire
- Muosseline de volaille
- Croustades à la Montglas
- Truite saumonée de la Loire à la Victoria
- Agneau de Pauillac-Massenet
- Suprêmes de gélinottes Ambassadrice
- Noisettes de foie gras Grand-Duc
- Spoom-au cliquot
- Granités à la Mandarinette
- Poulardes de la Bresse truffées à la broche
- Petits jambons glacés au marsala
- Salade Montfermeil
- Asperges en branches sauce crème
- Champignons de rosée à la Mounière
- Glace Francillon - Petits palmiers
- DESSERTS
- Porto doré - Chablis - Médoc - Champagne
- Château Yquem 1887
- Château Gos d'Estournelle 1888
- Chambertin 1889 - Louis Roederer extra dry

Ինչպէս գտաք զայն, աղանդներու տեսակին քանակութիւնը չկայ, ալ կըրնաք երեւակայիլ թէ քանի տեսակ աղանդներ ըլլալուն էին այդքան ալազան կերակուրներու հետ, իսկ զիններու տեսակները քիչ չեն, եթէ տեսակ և անոնցմէ ոմանց թուականներն ալ կան 1887, 1888, 1889, քսան և հինգ տարուան զիններ, որպէս թէ այդ հրուիրեաններուն կողորդէ վար չիլնէր եթէ 10-15 տարուան ըլլային անոնք:

Հիմակ ըսէք, որ սովորական մանկանացուին ստամոքսը պիտի կրնար տոկալ

այսքան տեսակ կերակուրներու, աղանդներու, գինիներու, պաղպաղակներու առջև, իրաւ է որ ամենքէն ալ լիւրջ ուտելու պարտաւորուած չպիտի ըլլան այդ երջանիկ մանկանացուները, բայց եթէ ամէն մէկ տեսակէն մէկմէկ քիչ ալ ճաշակէի, կ'ապահովեմ ձեզի, իմ մասին, որ անմիջապէս աղիքներու գալուստը չունենալ, խիթեր պիտի զգայի և թերեւ Գ. Բուանքարէի կամ Ժօրժ Ե. Թագաւորի բաժակաճառներուն ճիշտ ամենէն չահեկան մասերուն, պիտի ստիպուէի ձեռքերս փրկիս վրայ ծալած խոյս տալ այդ պաշտօնական սեղանէն, ի մեծ դայթակցութիւն Գ. Ուիլիէմ Մարիէի, ձեռակերպութեանց և պաշտօնական կարգ ու սարքերու այդ առաջին պաշտօնատարին...

Թերեւ մեզի անձանթ պատճառներով այդ հրաւիրեալները փորձանքներու չեն հանդիպիր, թերեւ դէպի ճաշատեսիլ ուտելու չեն առաջ ափ մը պիտուէր կուտեն կամ անփութի զեղանաւ մը կ'ընչին, անհաւանական չէ, որովհետև կամ ընդունելու է որ այդ մեծ մարդիկ մեզմէ տարբեր կազմուածք մը ունին, կամ ընդունելու է որ արտօնովոր միջոցներու կ'ընեն տոկալու և միւսնոյն տեսն տոկալու համար իրենց ստամոքսները, հակառակ պարագային պիտի ըսն թէ անոնք արտաքին մարդկութիւն էանք եւ, զրահպատ ստամոքսներու և աղիքներու տէր...:

ԵՍ

ՀԱՅ ԼՐԱԳՐԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բ.

Մենք յայտնեցինք որ հայ լրագիրը, որքան էլ բաժանորդներ չեն թիւ ունենայ, որքան էլ շատ ծախի հատով, այնու ամենայնիւ, լրագրական հրատարակութեան ժամանակակից պայմաններէ մէջ, նա անկարող է այդ եկամուտներով ծածկել նոյնիսկ իր առաջնակարգ ծախսերը: Որովհետև հայ լրագիրը զրկւած է այն զլխաւոր և կապիտալ եկամտից, որպիսին հանդիսանում է ներկայումս ամեն մի լրագրի համար յայտարարութիւններից ստացվող վճարը:

Նորից բերենք մի օրինակ: Թիֆլիսում հրատարակվող առաջական թիւթի մը բաժանորդագիրը Թիֆլիսում տարեկան 5 ռուբլի է. այդ թիւթը տիրաւոր կողմից ամենից շատ տիրաւոր ունեցողն է (օրական մինչև 8000), և սակայն տարեկան բաժանորդին տրվող հատար միայն տպագրական ծախքը (տպագրութիւն և թուղթ) նստում է 6 ռ. 50 կ. Գարգ է, որ թերթը, որի տիրաւոր ամենից մեծն է, բաժանորդագրութիւնից քայքայած գումարներով անկարող էր հոգալ իր անապին ծախսերը, բայց նա, որ ունի տարեկան 100,000ից աւելի եկամուտ և կարողանում է ոչ միայն հոգալ իր անապին ծախսերը, այլ և մեծ շահ ունենալ, այդ ամենը տեսնում է չնորհալ յայտարարութիւններից ստացվող վճարների:

Ահա կրկնում ենք. լրագրի այդ միակ իրական և տպահով եկամտից զրկված է հայ լրագիրը:

Յայտարարութիւնները սովորաբար լինում են խոշոր և մանր: Խոշոր յայտարարութիւնները ստացվում են ֆինանսական, առեւտրական, արդիւնաբերական հաստատութիւններից և մասկան դէպքերի առթիւ, իսկ մանր յայտարարութիւնները՝ ազգային, եկեղեցական, կուլտուրային:

կան դպրոցական - բարեգործական հաս-
տատութիւնները. հայ հեղինակները,
թարգմանիչները, կարելի է համարձակ-
օրէն ասել, որ հայ լրագրողը գոյութիւն
չոր յայտարարութիւնները, որովհետեւ
Ֆինանսական, առեւտրական, արդիւնա-
բերական հաստատութիւնները, որոնք
գոյութիւն են հայերի ձեռքով կամ նրանց
գլխավոր ղեկավարները հայեր են, իրենց
յայտարարութիւնները չեն ապուստ հայ լր-
ագրողի մէջ ալ տալիս են ուսանելի լեզ-
ուով հրատարակող թերթերին, այն
գուտ առեւտրական նպատակով, որ յայ-
տարարութիւնը ուսն թերթի մէջ կը կար-
դայ և հայը, և ուսնը, և թերթը, և
վարցին, բայց հայ թերթի մէջ կը կար-
դայ միայն հայը, կապիտալը, ինչպէս գի-
տենք, ի նկատի ունի միայն չափը, ուրիշ
ոչինչ: Նոյնը և մահազոյների վերաբեր
մամբ: Գրեթէ ամեն օր կարելի է տեսնել,
որ հայ շնչեղեղի տէրերը իրենց յայտա-
րարութիւնները տպուած են ուսն թերթի-
րի մէջ, իսկ եթէ պատահում է, որ մա-
հազոյ տալիս են և հայ թերթերին, այդ
ղէպքում ևս բաւականաճախ են մի կամ
երկուսով, այսինքն մինչ միևնույն նշեց
եալի համար ուսն թերթի մէջ տպուած
են մի քանի յայտարարութիւններ, հայ
թերթում տպուած է մէկը կամ երկուսը:
Թիֆլիսում կան մի քանի ժողովա-
րաներ, բանկեր, առեւտրական-արդիւ-
նաբերական ֆիրմաներ, որոնցից մի քա-
նիսը գլխավորապէս հայերի ձեռքումն են:
Մենք իրաւունք չունենք պահանջել, որ
օրինակ, Արարիստական Ընկերութիւնը
կրօնօգն իրանց յայտարարութիւնները
տան և հայ թերթերին, բայց ներքին էր
հայ թերթին յուսալ, որ, օրինակ ժողո-
վարանի պէս կրօնը, որի անդամները և
վարչները գրեթէ բացառապէս բաղկա-
ցած են հայերից, իր յայտարարութիւն-
ները տար և հայ թերթերին, ներքին էր
սպասել, որ, օրինակ, Թիֆլիսի Առեւտ-
րական և վաճառականական Բանկը,
կրեդիտային Ընկերութիւնը իրանց յայ-
տարարութիւնները, հայերին տալիս և
հայ թերթերին, ներքին էր սպասել, որ
Բազուի այն նաւթարդիւնաբերական ֆի-
րմաները, որոնք բաղկացած են հայերից
և որոնք տարեկան հազարներ են ծախ-
սում իրանց յայտարարութիւններին, հա-
շիւներին տպագրութիւնները տալիս վը-
րա, իրանց յայտարարութիւնները տալիս
նաև հայ թերթերին կամ իրանց ծախսած
հազարներից մի երկու հարիւր բուրի ևս
յատկացնէին հայ թերթերում յայտարա-
րութիւններ տպուելու համար, Ոչ, նրանք
այդպէս չեն վարվում: Մինչ վրաց Ազ-
նուականների Բանկը, որի ղեկավարու-
թիւնը գտնվում է վրացիների ձեռքում,
բնաւ չեն քաշվում իրանց յայտարարու-
թիւնները, հայերին չեն տպագրել բացի
պաշտօնական թերթերում, նաև վրաց
թերթերում և վրացիների ձեռքով հրա-
տարակվող ուսն թերթերում, մինչ վը-
րաց Անուսը իր յայտարարութիւնները
տալիս է և այդ թերթերին:

Բայց այդպէս չեն վարվում հայ կամ
հայերից ղեկավարված հաստատութիւն-
ներ, որով հայ թերթը զրկված է մը
նուս եկամտի մի խոշոր աղբիւրից:
Հետեւալ անգամ կը տեսնենք, թէ
ինչպէս են վարվում սոցալիս հաստա-
տութիւնները, որոնք մանր յայտարա-
րութիւններ են տալիս:
(Մշակ) Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
ԹՇՆԱՄԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Սրտի խորին ցաւով կարդացի 1748
թիւ Ազատամարտի յետաձգած մէկ յոդ-
ուածը. Մարտիկայի դպրոցին շուրջ:
Այն ծնողը որ զաւգած է յայտնել իր
անունը, ուղարկ է թերթի միջոցաւ լու-
ծել իր յամառ ոխը, անկարող անուա-
նելով ա՛ն՝ էս մը՝ որուն վեցամիսյա ու-
սուցչական պաշտօնը այնքան ձե-
ռնհաս անձնատուութիւններէ քափուած ու
գնահատուած է:
Միթէ այնքան վնասակար է, արձա-
կուրդէն վերջ, դասերին չարմատ աշա-
կերտները վար դնել և սորվեցնել յետոյ
տունը դրկել:
Անհետառեալ ծնողը դեռ ոտքը դրող
րոցին սեմէն ներս չէ դրած և այս պատ-
ճառաւ չգիտեր թէ ի՞նչ կ'անցնի կը դառ-
նայ դպրոցին մէջ, թէ ի՞նչ մէթոտով կը
տորոնի դասեր և թէ ո՞րքան առաւելու-
թիւն ունին յարգելի Տօրէնին չինի ազ-
դեցութեան տակ կրթուած աշակերտնե-
րը, բաղդատելով անցեալ ժամանակի տը-
նօրէնները և կրթած սաներուն հետ:
Մարտիկայի մէջ առ հասարակ բոլոր
խաւերէն ճանչցուած այդ ապկար ծնող-
քը, ուղարկ է խի՞ծ ու բի՞ծ որոնել կարող
ու ժողովան տօրէնին գործէութեան վը-
րայ, աստիակալ ընելով արդարութիւնը:
Ան, հոս գտնուող Պաշտօն Սրբազանը
նկատած է անոր անհաշիւ պաշտպան-
ը և բարեկամը և կրկին ու կրկին անգամ-
ներ չնշտած է թէ Տօրէնաւ եպիսկոպոսին
թեալութեան շնորհիւ է որ մինչև ցարդ
կարող եղած է իր գիւղութիւնը անխախտ
պահել:
Ծիտակը մարդ կոյր ու խուլ պէտք է
ըլլայ վերագրելու համար ինչեւ Սրբա-
զան Տօրէնին պաշտպան նախ որ ան
բոլորովին ձեռք քաշած է ազգային գոր-
ծերէ, այս բանս գրեթէ ամէնուն ծա-
նօթ է:
Անմիտ ծնողքը քիչ մը վար կը գրէ
թէ աշակերտները անցեալ տարի անխա-
կ երկուսը միտ չէին կրնար ի յայտ բերել,
իսկ այս տարի չնորհիւ անձնուէր? պարոն
վահան ինչեւեռնին կարող են սքանչելի
շարագործութիւններ և անխախտ գրութիւն-
ներ կատարել:
Ո՞վ բթամիտ ու անտրամաբան ծնողք:
Բաց աչքերդ, որոնք տարիներու հոլո-
վորթին մէջ կորսնցուցած են իրենց փալը,
և հետառեալ ակնցով դիտէ ամէն ինչ որ

կ'անցնի կը դառնայ քաղաքին մէջ, աչ-
քի լուրջ առջև:
Ի՞նչ համարձակութեամբ և ի՞նչ ան-
պատկառութեամբ անձնուէր ու ժողովան
կը կ'չնս ուսուցիչ մը ու մարմնացուցնէ
անկարողութեան:
Կ'աւելցնես թէ վարժարանի տնօրէնը
պատճառ եղած է Տիկնայի Հայագիր միու-
թեան կործանման: Բան մը որ մարդուս
ծիծաղը կը շարժէ: Միթէ ասկէ առաջ
այդպիսի միութիւն մը գոյութիւն ունէ՞ր
որ պատճառ եղած ըլլար կործանուելուն:
Տնօրէնը ոչ մէկ ատեն պատճառ եղած է
այդպիսի ընկերութեան մը կազմակերպ-
ման և կործանման:
Ընդհակառակը, նոյն այդ իշխանեանն
է՞ որ անխնայ խանգարեց Ուսուցչ-
չակաւի ժողովը - որով առաջ այնքան լաւ
կ'ընթարար - և երկար ժամանակ աշխա-
տեղէ վերջ վերջապէս պատճառ եղաւ ա-
նոր անժամանայ խափանման:
Զարգացողութեանց հեղինակը, իր կծու
քննադատութեանց հետ - որոնք իրական-
նին մէջ գոյութիւն չունին - չէ ուղարկ մէջ
բերել նաև այն վսեմ ու նուիրական գոր-
ծը որուն ձեռնարկելու անուշաճ կամքը
ունեցած է անկարող... Տնօրէնը:
Ան չէ փափաքած հարկութեան ծանո-
թացնել թէ տարիէ մը ի վեր կազմուած է
Սանուց և Սանուհեաց միութիւն մը,
դպրոցներու երկսեռ աշակերտութեան
անդամակցութեամբ որուն շարքաւորու-
նելով գնաւ զորքերը դպրոցականնե-
րու և ուրիշներու միտքն ու հոգին, կըր-
թելու և բարեկարգելու միայն կը ձգտին:
Այսքան ասանէ ի վեր տեսնուած էր
որ տղաքը քննութեան ֆրանսերէն լեզ-
ուով բացատրին գիտութիւնները, թը-
ռաբանութիւնը և ուրիշ դասեր:
Այս բոլորը քեզ համար ոչինչ են: Բաւ
բարձր ըմբռնուածով ստանք հիւլէի չափ
արժէք չեն ներկայացներ: Ուղարկ չափ,
կարող չեն ընկալել շնորհիւ անխախտ
պղտորել հասարակութեան միտքը, նուա-
զեցնել անոր արժանիքը, բայց լաւ գիտ-
ցած եղի թէ աս վ ուրիշ բան ապա-
ցուցած չես ըլլար բայց միայն քու տը-
գիտութիւնդ:
Ան տօրէնը իր միւս առաքելի յատ-
կութիւններէն հետ - էկտիկ, անարատ
պահած է իր նախածնի բարոյականը,
մինչև հիմայ, գիտեր ու ցորեկ կը տքնի
ու կ'չխտտի դպրոցին բարեկաման և
տղոց զարգացումը ու կրթութիւնը մա-
սին: Վկայ դպրոցներու երկսեռ աշակեր-
տութիւնը, Մարտիկայի ամբողջ հայու-
թիւնը:
ԾՆՈՂՔ ՄԸ

ՍԻԿԱՆԵԹԻ ԹՈՒՂԹ
Փնտռեցէք ամեն տեղ առողջապահա-
կան սիկանեթի թուղթը որ իր տեսակին
մէջ միակն է ծխախոտի իրեն անվնաս
թուղթ Յիւրաքանչիւ Ս. Փ. Ազգային Հի-
անդանոցի անուանով:
Կեդրոնատեղի ԹՈՒՂԹ ԱՆԿԵՐՈՅԵԱՆ
50-12 Իզմիր Փէշտըմալընլար պաշի

ՆԱՄԱԿ ԽՍՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Գաշինքի 1417րդ թիւին մէջ կարդա-
նի Սի յօդուածը: Լիւնչի թարգմանու-
թեանս Ա. հասորին հրատարակման առ-
թիւն կը փութամ իմ ջերմագին շնորհա-
կալութեան յայտնել Գր. յօդուածագրին
գնահատական և քաջալերական տողե-
րուն համար: Նոյն ատեն, սակայն, կ'ու-
ղէի ըսել թէ համաժողով չէ յօդուա-
ծագրին այն կարծիքին թէ հայ մամու-
լը լուս կեցաւ Ռայաստանի հրատարա-
կութեան առթիւ, չեմ ինչի գիրք մը
որ այնքան իր վրայ խոսեցնել տուած ըլ-
լայ որքան այս գործը, և որովհետեւ
կարհամարհել կարգ մը խանութպան
լրագրողներու դիտումները պապանձու-
մը, պարտաւոր եմ գոհ ըլլալ հայ մա-
մուլին ցոյց տուած համակրանքի ընդ-
հանուր արտայայտութիւնէն: Իմ գոհուեա-
կութիւնս անով մանաւանդ կատարեալ
եղած է, որ հայ ընթերցողները դասակար-
գին բոլոր խաւերուն մէջ մուտ չեան կը
տեսնեմ այս բազմօգուտ հրատարակու-
թիւնը:
ԼԵՒՈՆ ԼԱՐՆԵՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԶ

Կրօնական ժողովը երէկ նիստ գու-
մարից նախագահութեամբ Առաջնորդ Ս.
հօր և ի ներկայութեան Տ. Գ. Բրիլէ Տ.
Սուրբէն, Տ. Ղևնդ և Տ. Սուրբէն քահա-
նաներու ժողովը զարգեցաւ ընծայա-
ցու Տիրացու Սարգիս Բարուեակեանի
քննութեամբ և ունեցած պատաստու-
թիւնները ըստ կարի բաւականաչափ եը-
կատելով որոշուեցաւ ձեռնագրութիւնը
արտօնել Մէնէմէնի Ս. Սարգիս Կեղեց-
ւոյ վրայ, Այս առթիւ Առաջնորդ Սրբա-
զանը պահպանելով մը օրհնեց ընծայա-
ցուն և պատշաճ խրատականով մը մաղ-
թեց «Նախ առանց ամօթոյ» ըլլալ նոյն-
պէս յանձնարարեց որ քահանայական
ասպարէշը մտայ ոչ թէ ապրուստի հա-
մար, այլ Աստուծոյ սեղանին և ազգին
ծառայելու հաստատ մտադրութեամբ,
նորապէս աշխատի ինքնօգնութեամբ զար-
գացնել ինքզինքը որպէս թէ ժողո-
վուրդին մատուր պէտքերուն կարենայ
յագուրդ տալ և թէ ընդհանուր գնահատ-
ման արժանանալով կարենայ յառաջդի-
մել իր նոր ասպարէշին մէջ, Զեռնադ-
րութիւնը պիտի կատարէ Առաջնորդ Սրբ-
բազանը, և այս իր անգրասիկ քահանա-
յական ձեռնագրութիւնը պիտի ըլլայ:
Առաջնորդ Ս. Ե. ստիպուած ըլլալով ուր-
բաթ Իրեկոյ նախագահի Գաղափար
ժողովոյ նիստին, չպիտի կրնայ այդ օրն
Մէնէմէն մեկնել, որով չաքաթ առաւօտ
Ս. Ստեփաննոս Կեղեցեալ մէջ ընծայա-
ցուն պիտի տայ կիսատարակաւորութեան
և աւագ սարկաւազութեան աստիճան-
ները, Իսկ կէսօրուան չոգեկաթով պի-
տի մեկնել Մէնէմէն ուր Իրեկոյ պիտի կա-

“ԳԱՅԵՆՈՒ”Ի ԹԵՐԹԵՐԸ [125]

ՄԻՇԵԼԻ ԶԷԿԱՌՈ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՖԱՌԻՍԹԱ

ՎԻՈԼԵՏԻԱՅԻ ԱՄՈՒՍԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ահա թէ ինչպէս կը տրամաբանէր
Յառուսթա: Եւ կը տեսնուի թէ ճշմար-
տութեանն այնպիսի բան հաստատած էր
որչպիսի կարելի էր հաստատել տրամաբա-
նօրէն:
Եզրակացութիւնը պարզ էր. Գլոս և
Յարենք իր ձեռքին մէջ էին: Կը քնար
միայն բաւականաչափ ուժերով քաշել
Պարէ փողոցին վրայ՝ ձեռք անցնելու
համար Բարտաեանը և սիրուէին:
Յառուսթա անգամ մը իր որդումը
տալէ յետոյ՝ անոր գործարարութիւնը եր-
բէք չէր յետաձգեր: Ուստի զանգակը
հնչեցուց հրամանները տալու համար:
Մառայ մը ներս մտաւ՝ ձեռքը բռնած
ոսկիէ ամսէ մը: Ափսէին վրայ նստակ

մը կար:
— Ինչպե՛ս Կիզի՛ ազնուականներէն
մէկը, ըսաւ սպասաւորը ծռելով կթելով
հիմայ բերան այս նստակը: Դուքսը կրա-
պատէ կոր:
Յառուսթա նստակն առաւ, պահաբա-
նը քակեց, կարդաց և արարաց: Ահա-
ւասիկ նստակին պարունակութիւնը:
«Տիկին, անիծապարտ Բարտաեան
«մեր ձեռքին մէջ է: Սէն-Տընի փողոցը՝
«Տըմիլիէր պանդոկը կը գտնուի՝ զոր ա-
«մեն կողմէ պաշարած ենք, Գաղանը
«ծուղակին մէջ բռնուած է, և խորհեցայ
«թէ հաճելի պիտի ըլլար ձեզ ներկայ
«գտնուել երէին թակարդամուտ վիճակին:
«Ուստի ձեզի կը զրկեմ իմ հաւատարմ
«ձեռքէս մէկը՝ Գ. Մօրվէրը, որ ձեր հրա-
«մաններուն համեմատ պիտի առաջնորդէ
«ձեզ որսորդութեան վայրը»:
Նամակը ոչ ստորագրութիւն կը կրէր
ոչ կնիք, Բայց Յառուսթա ծանցեալ Կիզի
գրութիւնը:
— Ներս բերէք այդ աշնուականը
ըսաւ ան: Յառուսթայի հանած հետեւ
թիւները վեր ի վայր կը չընէր, Բար-
տաեան Պարէ փողոցը չէր գտնուեր
Վիօլէթայի հետ, Բարտաեան Սէն-Տընի
փողոցին մէջ պաշարուած էր Կիզի մար-

դոց կողմէ:
Այս միջոցին Մօրվէր ներս մտաւ: Եւ
որովհետեւ գիտէր թէ ինչանուէրի մըն էր
կը ներկայանար, չի կրցաւ զարմանքի
չարժուած մը զսպել՝ տեսնելով Լօրէնեան
զինանշանով զարդարուն բաճկոնակ կրող
մանկաւիկ մը, մինչդեռ ինք կը յուսար
տեսնել կին մը, Արդարեւ, Յառուսթա
տակաւին հանած չէր մանկաւիկի տա-
րազը, զոր հագած էր Կիզի իրապարակը
երթալու համար:
— Պարոն, ըսաւ, Կիզի դուքսին կող-
մէ՞ կ'ուղարկ հոս:
— Այո՛, տիկին, ըսաւ Մօրվէր ժղպ-
տագին՝ խոնարհութիւն մը ընելով, որով-
հետեւ իր մտքին մէջ այնպէս կը խորհէր
թէ մանկաւիկի տարազով հագուած այս
կինը որ միևնույն ատեն իր կուրծքին
վրայ կը կրէր դուքսին գոյները, ուրիշ
մէկը չէր կրնար ըլլալ՝ եթէ ոչ դուքսին
բազմաթիւ բարեկամութիւններէ մէկը:
Մօրվէր երբէք Յառուսթան տեսած
չէր: Սակայն և այնպէս անուշով կը
ձանչար զայն, և Կիզի մէկ քանի մտե-
րիմներուն պէս՝ գիտէր թէ Յառուսթա ա-
նուշով կին մը, տարեկու և խորհրդաւոր
ինչանութեամբ մը լիազօր՝ Բարիք եկած
էր ընթարձակ գաղտնի ծրարքի մը գոր-

ծաղրութեան համար, որուն առերեւոյթ
միջադէպները կը կազմէին Հանրի Գ. ի
փախուստը և Դաշակցութեան կազմու-
թիւնը: Բայց Մօրվէր կ'անգիտանար որ
ճշմար այս կնիք առջև կը գտնուէր:
— Տիկին, յարեց ան, իմ ինչպե՛ս դուք-
սըս ձեզի կը զրկէ զիս՝ հաստատելու հա-
մար ձեզ իր պատգամագրին մէջ պա-
րունակուած լուրը: Այսինքն թէ Բար-
տաեան ըսուած պարունակ տալուսի մը
պէս իր որդին մէջ պիտի բռնուի: Եթէ
յարմար կը դատէք ներկայ գտնուիլ այս
հանձնարի զբօսանքին, հաճեցէք անյա-
պաղ հետեւի ինծի, տիկին: Որովհետեւ
ինծի համար մասնաւոր չահեկանութիւն
մը ունի անձամբ ներկայ գտնուիլ գործ-
ղութեան:
Յառուսթա՝ Մօրվէրի ներս մտնելէն
ի վեր՝ իր մտքին բոլոր նաւթները ի գործ
կը դնէր իր շարժուածէն և իր ձայնէն
դատելու այս մարդը, իր երեւակայու-
թեան և հաշուողի հրաշալի գործունէու-
թեամբ՝ այս աշխատութեան մէջ կը յա-
շողէր ամէն անգամ որ գտնուէր անծա-
նօթի մը առջև: Ծառ քիչ անգամ կը
սխալէր. Երբ Մօրվէր դարբեցաւ խոսե-
լէ, Յառուսթա հասկցաւ որ կատարել
անհաշտ և վայրագ ատելութիւն մը կը

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

առաջ կոչուով, իսկ կիրակի առաւօտ ձեռնադրութիւնը՝ Մէնէմէնի թաղակա- նութիւնը ամեն պատրաստութիւն տեսած է հանդիսաւոր ընծայելու Առաջնորդ Ս. Ի տնի անդրանիկ ձեռնադրութիւնը։ Խար առաւելակի պաշտօնը պիտի կատարէ թե- մական փոխանորդ Տ. Հրանտ Վ.։ Առաջ- առջնորդ Սրբազանի պիտի սպասաւորեն Տ. Թարութիւն, Տ. Ղեկնդ. Տ. Խորէն և Արիստակէս քահանայները։ Նրազեցողու- թիւնները պիտի կատարեն Ս. Ստեփանն. Խոսի քաղիւրէնը։ Ինչպէս ամեն տարի այս տարի ալ մասնաւոր զեղչեալ քիւնքով կատարուած պիտի երթանկէ Մէնէմէն և կ'աղակալեն թէ՛ օրհնատուներուն հոծ բազմութիւն մը ներկայ պիտի գտնուի։

—Սեփեանի մետրապօլիտ Տ. Թովակիմ Սրբազան ընկերակցութեամբ իր փոխ- նորդ հոգևորականներէ կ'առաջնորդեն յորհաւորական այցելութեան եկած է Առաջնորդ Սրբազանին և կէս ժամու չափ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցած է։

—Դատաստանական Խորհուրդը երեք- յաթիւ երեկոյ իր շաբաթական նիստը քուտարեց և զբաղեցաւ օրակարգի խնդիրներով։

—Սերկալաթի օր վարժարանաց Տիկ- նանյ խնամակալութիւնը թէ՛ և նիստ գու- մարեց Հոբիփոսեան վարժարանի մէջ, բայց Վեհ. Կայսեր զահակալութեան տա- րեգարձին առթիւ վարժարանները փակ ըլլալով, ինչ ինչ խորհրդակցութիւններ միայն ունեցաւ ուր ներկայ էին Ազն. Տիկնայք Կ. Արապեան, Ա. Մարկոսեան, Գ. Փափագեան, Ս. Անտառեան, Մ. Մատանեան։

—Էօտէմիլի բանիբուն հովիւը Տ. Կա- րապետ քնյո. Խաչեան որ բաւական տա- րիներէ ի վեր մեծ ձեռնհասութեամբ կը վարէ իր հօտը, անցեալ երկուշաբթի օր ամսուան մը արձակուրդով մեկնեցաւ քաղաքէն դէպի Պուրկալ, տեսնելու համար իր ընտանիքն ու զաւակները։

—Մեր խորին վշտակցութիւնները կը յայտնենք մեր յարգելի բարեկամին՝ Ժա- նօթ փառապան, Թովհանէս էֆ. Մալը- եանի, որ դժբաղդութիւնն ունեցաւ կոր- սնցեցելու իր քեռայր Տիար Թաղէոս Յովսէփեանն, որ հակառակ բժշկական անձնուէր խնամքի տակ, իր մանկանացուն կ'կնքէր երկուշաբթի օր երիտասարդ տա- րիքին մէջ։ Թուղարկաւորութեան հան- դէքը կ'կատարուէր այն օրն ազգական- ներուն, բարեկամներուն և համակիրներուն խումբ բազմութեան մը ներկայութեամբ Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ, կնիստ քահանայից Առաջնորդ Սրբազանին և քահանայից դասուն։ Անգամ մըն ալ կու- գանք հանգուցեալին կնոյ և զուտակաց և պարագայից յայտնել մեր խորին վեշ- տակցութիւնները այս տխուր մահուան առթիւ։

ՏՕԳ. ԶԱՐԵՋ ԱՐԵՐԵԱՆ

Վերաբոյժ - Առաւմտաբոյժ
ՎԱՍԵԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆԱՄԱՍՏԱՐԱՆԵՆ
ԲԱՐԻՋԻ ՍԱՄԱՐՔԱՌԻՍԿԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆԵՆ
Գօն-Մարչիի դիմացի փողոց Թիւ 14 տունը
25-17

մէջը այս մարդը որ նոյն վարկեանէն կը դարձէր հասարակ լրագրող մը երևնալէ իր տղերին։

—Գարոն Մօրվէր, ըսաւ յանկարծ Ֆառուսթա՝ սարսուռ տուող ժպիտով մը, ձեզի չափ ես ալ կուզեմ ժամ առաջ կի- ղի դուքսին քով երթալ...
—Մեկնինք ուրեմն...
—Վարկեան մը, ձեզի պիտի ըսեմ անպարելուս պատճառը, յուսալով որ ինծի պիտի օգնէք իմ ծրագրին յաջողու- թեան համար։

—Բարոյովին ձեր արամադութեան ներքեւ եմ, ըսաւ Մօրվէր խոնարհելով այն վայելչաձեւ քաղաքավարութեամբ որուն վարժուած էր։ Բայց, իսէր Աս- տուծոյ, անպարեցէք, տիկին։
Ֆառուսթա մանրազնին կերպով կը դիտէր, կ'ուսումնասիրէր զայն՝ մտալ գոհունակութեամբ մը, և արդէն իսկ Մօրվէրին կը յատկացնէր որոշ դեր մը իր խորհած մեծ ողբերգութեան մէջ։ Աս- տոր մէջ է իշխանութեանց շատերուն գաղտնիքը. դատել զիտալ մարդերը և զօրծածել զանոնք։

—Կուզեմ, ըսաւ Ֆառուսթա՝ Մօրվէրի վրայ սեւեռելով սուր ու խալթող նայ- ուածք մը, կուզեմ չնորս մը խնդրել Գ. տը կիզէն։ Ապահովապէս չպիտի մերժէ, Բայց վերջապէս, քանի որ հաճեցաք ձեր աշակցութիւնը խոստանալ ինծի, կը վստահանեմ ձեր վրայ, որովհետեւ զի անմ թէ՛ դուքսը մեծապէս կը յարգէ զձեզ...
—Եւ ինչ է այդ չնորսը, ըսաւ Մօր- վէր՝ տենդագին անհամբերութեամբ մը պիտեմ որոհելով։
—Ձեզին բան մը, ըսաւ Ֆառուսթա. Գ. Բարտաեանի կեանքը և ազատու- թիւնը...
Մօրվէր տեղէն վեր ցառեց, իր նայ- ուածքը վարկեան մը պղտորեցաւ, Դեմ- քին վրայ կապտորակ խոշոր բիծեր երե-ւաւ եկան։ Զգալին ծիծաղ մը ունեցաւ և ուժգնութեամբ երկու ձեռքերը իրա- բու գարկաւ։
—Անա ինչ օր կուզէք որ հարցնեմ զուքսին, ըսաւ ան։ Կեցէք, տիկին, առաջին անգամ և համար յապաղումի մը, զոր երբեք չպիտի ներեմ ինքզինքս թողէք որ ըսեմ ձեզի բան մը որ անտարակոյս իմ մասին ձեր գաղափարները պիտի փոխէ։ Անա չուրջ տասն և ութ տարի է որ Բարտաեանին կը ճանչնամ... Եւ անա տասն և ութ տարի տիկին, որ այս տե- սակ առթիւ մը կ'ոգտանեմ, այս օրուա-

նառան առջև, Հալապ բունարինը Թէփէ- ճիգ, և Գօրտէլիոյնը Սողուք քույրու։
Իւրաքանչիւր թաղի ոստիկաններ և զինուորներ այդ օր իրենց թաղի ժող- վրդեան հետ դաշտերը պիտի երթան ու մարտիի վայրերը պիտի ցուցնեն։
Չանազան թաղերու գործելու թուա- կանները և անունները Ապրիլ 17 Հինգ- շաբթի, Կէօղթէփէ, Առաջին Գարաթի նայ իսլամ թաղը, Գարաթաշ, Մէճիտիէ, Մէլիտիէ և երկրորդ Մահմուտիէ։
Ապրիլ 18. Բէշտիէ Խալապ, Բէշտիէ յոյն, և Գարաթիինայ յոյն թաղերը։
Ապրիլ 19, Մահմուտիէ թաղը, Ապրիլ 20 Խուրշիտիէ, և Կիւրց թաղը։
Ապրիլ 21, Գարաթաշ Օսմանիէ, և Իթիմի Օսմանիէ թաղերը։
Ապրիլ 22, Էսնաֆ Եփես, Գալֆաթ, և Հաճի Իպրահիմ թաղերը։
Ապրիլ 23 ձեւտի Հաճի Մահմուտ և Գարաթիինայ թաղերը։
Ապրիլ 17 Առաջին և երկրորդ Սուլէյ- մանիէ թաղերը, Ապրիլ 18, Ֆաթիմ, Օ- տուր Գափու, Առաջին Աղիգիէ, Բէսթէյ- լի և Նաթէրդաթէ թաղերը։
Ապրիլ 19, Առաջին, երկրորդ, եր- րորդ, չորրորդ, և հինգերորդ Սուլթա- նիէ թաղերը։
Ապրիլ 20, Մէմուտիէ, Գոտիլիէ, Իմալիէ, Սարը Հաֆըզ, Չարէզ, Այա- Յանի թաղերը։
Ապրիլ 21, Պաթլոնիւն Մէճիտ, Պալլը Գափու, Հաճի Մէհմետ թաղերը, Ապրիլ 22, Ռուկանիէ թաղը Ապրիլ 23 Խալիլ էֆ., Ռուզճու Մէհմետ, Եփես- Բիլիէ թաղերը։
Երրորդ Հալապ բունարի խումբերը, Ապրիլ 17, Տօլապը Գուլու թաղը, Ապրիլ 18, Եփես, Խաթալիէ, Ապրիլ 19 Ֆէթա, Միւր Ալի, Չէօթէ Գափու, և Իթիմի Աղիգիէ Ապրիլ 20 Խալապ, Այ- Յոթիլի, Մերսինի, և Թէնիթէփէ, Ապրիլ 21, Յունաց քերթմանատան թա- ղը, Որաւոցի թաղը, յոյն հիւանդանոցի թաղերը, և Այ-Յոթիլի, Ապրիլ 22, Առա- ջին, երկրորդ, երրորդ և չորրորդ Հայոց թաղերը։
Ապրիլ 23, Ա. և Բ. նոր թաղերը Էֆրաթի, Հասան խոճա թաղերը։
Չորրորդ Գօրտէլիոյ խումբերը, Ապ- րիլ 17, Ալի Բէի, Տայի Էփի թաղերը, Ապրիլ 18, Բէշէք Ֆաթիգ փաշա և Այփուզլա թաղերը։
Ապրիլ 19, Այ-Նիքօլա և Վարն Ա- յա-Յանի թաղերը, Ապրիլ 20 Անմետ- ղայի թաղը։
Ապրիլ 21, Մօրթաթիա թաղը, Ապրիլ 22, Այ-Գաթէրիա թաղը, Ապրիլ 23, Այ-Տիմ թաղը։

ՄԱՐԱԽԱՆԱՏՈՒՄ. — Տեղւոյս մա- խի յանձնախումբը վերջերս իր գումա- րած նիստին մէջ հետեւեալ յայտագիր- ծրագիրը պատրաստած է։ Նախապէս իւ- րաքանչիւր թաղի անձերէն երեք ծանօթ մարդիկ ընտրել և անոնց յանձնել թաղի ժողովրդեան պատասխանատուութիւնը, Այդ ընտրեալ երեք անձերէ պահանջել ի- րենց թաղին որոշեալ օրը դաշտերը գալարներու անունները։

Նաև իւրաքանչիւր քանդակից հոգիի վրայ կարգել վերահսկող մը։ Որոշեալ օ- րը անձնական պատճառներով և կամ կա- մաւ չի գացողներէ կամ պահանջել փո- խանորդ մը և կամ փոխարէն դամա- կան հատուցում մը։ Գործող ժողովուրդի մասին աշխատութեան վայրը, դաշտին մէջ, օրը երեք անգամ խուզարկում պի- տի կատարուի, և անոնք որոնք չեն աշ- խատիր և կամ բացակայ են այդպիսի ներու անունները պիտի յանձնուին իրենց պատկանած թաղի ոստիկանութեան։

Իւրաքանչիւր թաղական ժողով առ- աւել իր ժողովրդեան պիտի յանձնէ մարախ հաւաքելու գործիքներ և միջոցներ, իրի- կունը կրկին վերադարձնելու պայմանու, Աշխատող ժողովուրդի կերակուրի հա- թաթիման հոգը իրենց վրայ է։ Հակառակ պարագային քաղաքավարութիւնը ժող- վրդեան զիւրուութիւն ընծայելու համար ջուր և հաց պիտի հայթաթէ դաշտին մէջ, բայց ոչ ցրիաբար։
Աշխատող ոնէ անհատ երեք իրաւասու- թիւն չունի այգիներու և պարտէզներու մէջ մտնելու, այս կանոնին ընդդիմացող- ներ պիտի պատժուին գողերուն տնօրին եւս պատժոյ օրէնքով։

Ժողովրդեան իւրաքանչիւր խումբին պիտի տրուի Եփեսիտիին հարած մեքե նախերէն երկու հատ, և իւրաքանչիւր մեքենայի համար ալ երկու վարպետ մե- քենավար։ Գօրտէլիոյ խումբին հաւա- քատեղին է Թարմվայի գծին հրապարակը, Պօղ եազայինը Զուքուր Զէշէի ոստիկա-

նառան առջև, Հալապ բունարինը Թէփէ- ճիգ, և Գօրտէլիոյնը Սողուք քույրու։
Իւրաքանչիւր թաղի ոստիկաններ և զինուորներ այդ օր իրենց թաղի ժող- վրդեան հետ դաշտերը պիտի երթան ու մարտիի վայրերը պիտի ցուցնեն։
Չանազան թաղերու գործելու թուա- կանները և անունները Ապրիլ 17 Հինգ- շաբթի, Կէօղթէփէ, Առաջին Գարաթի նայ իսլամ թաղը, Գարաթաշ, Մէճիտիէ, Մէլիտիէ և երկրորդ Մահմուտիէ։
Ապրիլ 18. Բէշտիէ Խալապ, Բէշտիէ յոյն, և Գարաթիինայ յոյն թաղերը։
Ապրիլ 19, Մահմուտիէ թաղը, Ապրիլ 20 Խուրշիտիէ, և Կիւրց թաղը։
Ապրիլ 21, Գարաթաշ Օսմանիէ, և Իթիմի Օսմանիէ թաղերը։
Ապրիլ 22, Էսնաֆ Եփես, Գալֆաթ, և Հաճի Իպրահիմ թաղերը։
Ապրիլ 23 ձեւտի Հաճի Մահմուտ և Գարաթիինայ թաղերը։
Ապրիլ 17 Առաջին և երկրորդ Սուլէյ- մանիէ թաղերը, Ապրիլ 18, Ֆաթիմ, Օ- տուր Գափու, Առաջին Աղիգիէ, Բէսթէյ- լի և Նաթէրդաթէ թաղերը։
Ապրիլ 19, Առաջին, երկրորդ, եր- րորդ, չորրորդ, և հինգերորդ Սուլթա- նիէ թաղերը։
Ապրիլ 20, Մէմուտիէ, Գոտիլիէ, Իմալիէ, Սարը Հաֆըզ, Չարէզ, Այա- Յանի թաղերը։
Ապրիլ 21, Պաթլոնիւն Մէճիտ, Պալլը Գափու, Հաճի Մէհմետ թաղերը, Ապրիլ 22, Ռուկանիէ թաղը Ապրիլ 23 Խալիլ էֆ., Ռուզճու Մէհմետ, Եփես- Բիլիէ թաղերը։
Երրորդ Հալապ բունարի խումբերը, Ապրիլ 17, Տօլապը Գուլու թաղը, Ապրիլ 18, Եփես, Խաթալիէ, Ապրիլ 19 Ֆէթա, Միւր Ալի, Չէօթէ Գափու, և Իթիմի Աղիգիէ Ապրիլ 20 Խալապ, Այ- Յոթիլի, Մերսինի, և Թէնիթէփէ, Ապրիլ 21, Յունաց քերթմանատան թա- ղը, Որաւոցի թաղը, յոյն հիւանդանոցի թաղերը, և Այ-Յոթիլի, Ապրիլ 22, Առա- ջին, երկրորդ, երրորդ և չորրորդ Հայոց թաղերը։
Ապրիլ 23, Ա. և Բ. նոր թաղերը Էֆրաթի, Հասան խոճա թաղերը։
Չորրորդ Գօրտէլիոյ խումբերը, Ապ- րիլ 17, Ալի Բէի, Տայի Էփի թաղերը, Ապրիլ 18, Բէշէք Ֆաթիգ փաշա և Այփուզլա թաղերը։
Ապրիլ 19, Այ-Նիքօլա և Վարն Ա- յա-Յանի թաղերը, Ապրիլ 20 Անմետ- ղայի թաղը։
Ապրիլ 21, Մօրթաթիա թաղը, Ապրիլ 22, Այ-Գաթէրիա թաղը, Ապրիլ 23, Այ-Տիմ թաղը։

ՖԱՂԱՔԻՍ մէջ նորահաստատ Հէրէթէ կայսերական հաստատութեան խնամա- տարներէն Աղիգի պէյ Վ. Մալիս փաշա յա- ռաջիկայ Շաբաթ օր պիտի մեկնին Պօլիս, ՆԱՀԱՆԳԻՍ նախկին ոստիկանական տնօրէն Զէմալ պէյ, հաստատ աղբիւրէ կիմանեց թէ կրկին իզմիրի ոստիկանա- կան տնօրէն պիտի անուանուի։

ՆԱՀԱՆԳԻՍ նախկին ոստիկանական տնօրէն Զէմալ պէյ, հաստատ աղբիւրէ կիմանեց թէ կրկին իզմիրի ոստիկանա- կան տնօրէն պիտի անուանուի։

Այս բառերը ըսելով, Մօրվէր վրէժ- իւր իւր խաւարէն կ'որոնէր իր թաղի ժող- վրդեան հետ դաշտերը պիտի երթան ու մարտիի վայրերը պիտի ցուցնեն։

Չանազան թաղերու գործելու թուա- կանները և անունները Ապրիլ 17 Հինգ- շաբթի, Կէօղթէփէ, Առաջին Գարաթի նայ իսլամ թաղը, Գարաթաշ, Մէճիտիէ, Մէլիտիէ և երկրորդ Մահմուտիէ։
Ապրիլ 18. Բէշտիէ Խալապ, Բէշտիէ յոյն, և Գարաթիինայ յոյն թաղերը։
Ապրիլ 19, Մահմուտիէ թաղը, Ապրիլ 20 Խուրշիտիէ, և Կիւրց թաղը։
Ապրիլ 21, Գարաթաշ Օսմանիէ, և Իթիմի Օսմանիէ թաղերը։
Ապրիլ 22, Էսնաֆ Եփես, Գալֆաթ, և Հաճի Իպրահիմ թաղերը։
Ապրիլ 23 ձեւտի Հաճի Մահմուտ և Գարաթիինայ թաղերը։
Ապրիլ 17 Առաջին և երկրորդ Սուլէյ- մանիէ թաղերը, Ապրիլ 18, Ֆաթիմ, Օ- տուր Գափու, Առաջին Աղիգիէ, Բէսթէյ- լի և Նաթէրդաթէ թաղերը։
Ապրիլ 19, Առաջին, երկրորդ, եր- րորդ, չորրորդ, և հինգերորդ Սուլթա- նիէ թաղերը։
Ապրիլ 20, Մէմուտիէ, Գոտիլիէ, Իմալիէ, Սարը Հաֆըզ, Չարէզ, Այա- Յանի թաղերը։
Ապրիլ 21, Պաթլոնիւն Մէճիտ, Պալլը Գափու, Հաճի Մէհմետ թաղերը, Ապրիլ 22, Ռուկանիէ թաղը Ապրիլ 23 Խալիլ էֆ., Ռուզճու Մէհմետ, Եփես- Բիլիէ թաղերը։
Երրորդ Հալապ բունարի խումբերը, Ապրիլ 17, Տօլապը Գուլու թաղը, Ապրիլ 18, Եփես, Խաթալիէ, Ապրիլ 19 Ֆէթա, Միւր Ալի, Չէօթէ Գափու, և Իթիմի Աղիգիէ Ապրիլ 20 Խալապ, Այ- Յոթիլի, Մերսինի, և Թէնիթէփէ, Ապրիլ 21, Յունաց քերթմանատան թա- ղը, Որաւոցի թաղը, յոյն հիւանդանոցի թաղերը, և Այ-Յոթիլի, Ապրիլ 22, Առա- ջին, երկրորդ, երրորդ և չորրորդ Հայոց թաղերը։
Ապրիլ 23, Ա. և Բ. նոր թաղերը Էֆրաթի, Հասան խոճա թաղերը։
Չորրորդ Գօրտէլիոյ խումբերը, Ապ- րիլ 17, Ալի Բէի, Տայի Էփի թաղերը, Ապրիլ 18, Բէշէք Ֆաթիգ փաշա և Այփուզլա թաղերը։
Ապրիլ 19, Այ-Նիքօլա և Վարն Ա- յա-Յանի թաղերը, Ապրիլ 20 Անմետ- ղայի թաղը։
Ապրիլ 21, Մօրթաթիա թաղը, Ապրիլ 22, Այ-Գաթէրիա թաղը, Ապրիլ 23, Այ-Տիմ թաղը։

ՖԱՂԱՔԻՍ մէջ նորահաստատ Հէրէթէ կայսերական հաստատութեան խնամա- տարներէն Աղիգի պէյ Վ. Մալիս փաշա յա- ռաջիկայ Շաբաթ օր պիտի մեկնին Պօլիս, ՆԱՀԱՆԳԻՍ նախկին ոստիկանական տնօրէն Զէմալ պէյ, հաստատ աղբիւրէ կիմանեց թէ կրկին իզմիրի ոստիկանա- կան տնօրէն պիտի անուանուի։

Այս բառերը ըսելով, Մօրվէր վրէժ- իւր իւր խաւարէն կ'որոնէր իր թաղի ժող- վրդեան հետ դաշտերը պիտի երթան ու մարտիի վայրերը պիտի ցուցնեն։

Չանազան թաղերու գործելու թուա- կանները և անունները Ապրիլ 17 Հինգ- շաբթի, Կէօղթէփէ, Առաջին Գարաթի նայ իսլամ թաղը, Գարաթաշ, Մէճիտիէ, Մէլիտիէ և երկրորդ Մահմուտիէ։
Ապրիլ 18. Բէշտիէ Խալապ, Բէշտիէ յոյն, և Գարաթիինայ յոյն թաղերը։
Ապրիլ 19, Մահմուտիէ թաղը, Ապրիլ 20 Խուրշիտիէ, և Կիւրց թաղը։
Ապրիլ 21, Գարաթաշ Օսմանիէ, և Իթիմի Օսմանիէ թաղերը։
Ապրիլ 22, Էսնաֆ Եփես, Գալֆաթ, և Հաճի Իպրահիմ թաղերը։
Ապրիլ 23 ձեւտի Հաճի Մահմուտ և Գարաթիինայ թաղերը։
Ապրիլ 17 Առաջին և երկրորդ Սուլէյ- մանիէ թաղերը, Ապրիլ 18, Ֆաթիմ, Օ- տուր Գափու, Առաջին Աղիգիէ, Բէսթէյ- լի և Նաթէրդաթէ թաղերը։
Ապրիլ 19, Առաջին, երկրորդ, եր- րորդ, չորրորդ, և հինգերորդ Սուլթա- նիէ թաղերը։
Ապրիլ 20, Մէմուտիէ, Գոտիլիէ, Իմալիէ, Սարը Հաֆըզ, Չարէզ, Այա- Յանի թաղերը։
Ապրիլ 21, Պաթլոնիւն Մէճիտ, Պալլը Գափու, Հաճի Մէհմետ թաղերը, Ապրիլ 22, Ռուկանիէ թաղը Ապրիլ 23 Խալիլ էֆ., Ռուզճու Մէհմետ, Եփես- Բիլիէ թաղերը։
Երրորդ Հալապ բունարի խումբերը, Ապրիլ 17, Տօլապը Գուլու թաղը, Ապրիլ 18, Եփես, Խաթալիէ, Ապրիլ 19 Ֆէթա, Միւր Ալի, Չէօթէ Գափու, և Իթիմի Աղիգիէ Ապրիլ 20 Խալապ, Այ- Յոթիլի, Մերսինի, և Թէնիթէփէ, Ապրիլ 21, Յունաց քերթմանատան թա- ղը, Որաւոցի թաղը, յոյն հիւանդանոցի թաղերը, և Այ-Յոթիլի, Ապրիլ 22, Առա- ջին, երկրորդ, երրորդ և չորրորդ Հայոց թաղերը։
Ապրիլ 23, Ա. և Բ. նոր թաղերը Էֆրաթի, Հասան խոճա թաղերը։
Չորրորդ Գօրտէլիոյ խումբերը, Ապ- րիլ 17, Ալի Բէի, Տայի Էփի թաղերը, Ապրիլ 18, Բէշէք Ֆաթիգ փաշա և Այփուզլա թաղերը։
Ապրիլ 19, Այ-Նիքօլա և Վարն Ա- յա-Յանի թաղերը, Ապրիլ 20 Անմետ- ղայի թաղը։
Ապրիլ 21, Մօրթաթիա թաղը, Ապրիլ 22, Այ-Գաթէրիա թաղը, Ապրիլ 23, Այ-Տիմ թաղը։

ՖԱՂԱՔԻՍ մէջ նորահաստատ Հէրէթէ կայսերական հաստատութեան խնամա- տարներէն Աղիգի պէյ Վ. Մալիս փաշա յա- ռաջիկայ Շաբաթ օր պիտի մեկնին Պօլիս, ՆԱՀԱՆԳԻՍ նախկին ոստիկանական տնօրէն Զէմալ պէյ, հաստատ աղբիւրէ կիմանեց թէ կրկին իզմիրի ոստիկանա- կան տնօրէն պիտի անուանուի։

Այս բառերը ըսելով, Մօրվէր վրէժ- իւր իւր խաւարէն կ'որոնէր իր թաղի ժող- վրդեան հետ դաշտերը պիտի երթան ու մարտիի վայրերը պիտի ցուցնեն։

Չանազան թաղերու գործելու թուա- կանները և անունները Ապրիլ 17 Հինգ- շաբթի, Կէօղթէփէ, Առաջին Գարաթի նայ իսլամ թաղը, Գարաթաշ, Մէճիտիէ, Մէլիտիէ և երկրորդ Մահմուտիէ։
Ապրիլ 18. Բէշտիէ Խալապ, Բէշտիէ յոյն, և

National Union Society Ltd.

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱԻՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ՝ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Հնկերոշքեան ընդհանուր դրամագրոշիւր

Պահեստ, Գոյքեր եւայլն. աւելի է քան

Վաւրած է միւլնէ աւելի վնասներու համար աւելի քան

Ազգ. Ոսկի

16.000.000

90.000.000

Այս հանրածանօթ ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատակաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻԻՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST.

PHOENIX (LONDON)

Այս ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ նշանակաւ ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

The Central Insurance Co. Ltd.

LONDON

ԵՐԱՇԽԱԻՈՐՈՒԱԾ THE LIVERPOOL & LONDON & GLOBE ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Որոշ դրամագրոշիւր եւ գոյքերը աւելի են քան Ազգ. Ոսկի 12.500.000

Յիշեալ առաջնակարգ ընկերոշքեան հաշոյն նմանապէս կրկնուցիւք հրդեհի դեմ ամեն տեսակ ապահովագրոշքիւններ, դիւրամատուցելի պայմաններով:

Հիւսիս անկախացուցիչ ԻՋՄԻՐԻ եւ ՇՐՋԱՅԱՅԻՑ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԺ ՆԱԶԱՐԷԺ ՊԱՓՐԱՅԱՆ 33, 35, 37

I. R. PRIV. ASSICURAZIONI GENERALI DE TRIESTE

Հաստատուած 1831 թն

Երաշխաւորեալ գրամագրուի 31 Դեկտ. 1912 թն Ֆր. 456,085,757.31

Այսինքն Ա.Ո 18,243,480.94

Վնասներու համար վճարուած՝ Ընկ. կողմէ 1912 թն Ֆր. 51,470,645.30

Եւ իր հիմնարկութենէն ի վեր [1831] » 1,168,459,027.64

Ապահովագրեալ գումարներ 1912 Դեկտ. 31 թն

Կեանքի ճիւղ Ֆր. 1,330 570,404.75

Հրդեհի ճիւղ 1912 թն » 19,872 868,206.44

Մովային ճիւղ » 4,193,831,692.05

Վերագրեալ թուանշանները բաւական են աւելի պերճաւոր եւ հաստատելու հաւարթէ սոյն ընկերութիւնը այնպիսի ընդարձակ գործառնութիւն մը ունի որ ըստ ամենայնի կը համապատասխանէ հասարակութեան փափաքանած եւ պէտքերուն, ընծայելով բացարձակ երաշխաւորութիւններ, տրդական կատարելագործեալ եւ գործնական ապահովագրութեան սխեմներ, ուղղատուութիւն ու փութկոտութիւն վնասներու վճարմանց մասին, չափաւոր գիններ:

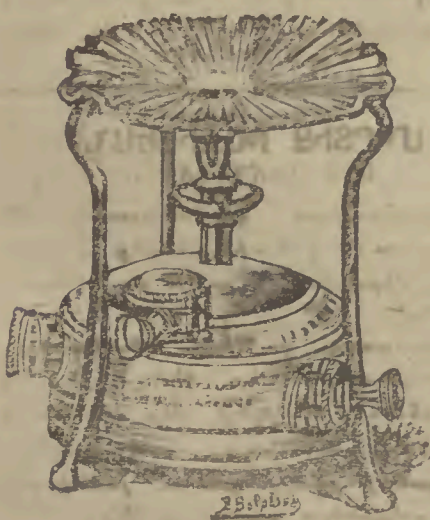
Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել իզմիրի ընդհ. գործակալութեան:

ԱԹԱՆԱՍՈՒԼԱ ԵՂԲԱՐՔ

ՅԱԿՈԲ Պ. ՀԱԼԱՋԵԱՆ

ՊԱԼԱԼԼԱՐ ԻՋԻ Թիւ 157

ԻՋՄԻՐ

ԴԻՄԵՏԻՔ վերագրեալ

հասցէին եթէ կուզէք ու-

նենալ անմրցելի գիններով

փոքրաքանակ եւ մեծա-

քանակ թէլէֆօնի վերա-

բերեալ գործիքներ:

Ամերիկեան ԿՐԱՄՕ-

ՖՕՆԵՐ:

ԿՐԱՄՕՖՕՆԻ բաւեր

եւ անոր հետ առնչութիւն

ունեցող գործիքներ:

ԳՐԱՆԻ ելեքտրական լոյսեր:

ԲԵԹՐՈՂՈՎ վառարաններ:

Եթէ կուզէք չխաբուել՝ անգամ մը գէթ

դիմեցէք եւ մեզի դիմող յաճախորդները կ'ե-

րաշխաւորենք ամէն կերպով գոհ ձգելու:

HAMBURG - AMERIKA - LINIE

ԻՋՄԻՐԷՆ - ՆԻԻԵՕՐՔ

— ՈՒՂՂԱԿԻ ԵՐԹԵԻԿՈՒԹԻՒՆ —

Դերմանակաւ ՀԱՄԳՈՒՐԿ - ԱՄԵՐԻԿԱ - ԼԱՅՆ Շոգենաւային ընկերութեաւ, որ աշխարհիս ամենէն հսկայ ընկերութիւնն է, որոշած է կանոնաւոր դիմ մը ունենաւոր իզմիրէն ուղղակի Նիւեօրքի (Ամերիկա) համար, փախադրելով ապրանք ու ճամբորդ:

Երթեկութիւններն յառաջիկայ Մայիսին պիտի սկսին կանոնաւոր կերպով 15 օրը անգամ մը:

Գաղթականներուն հաղթանակ կերպով ճամբորդութիւնն ապահովուած է. նախապէս ամէն ինամբ ու հոգ տարուած ըլլալով:

Ընդհանուր ճամբորդներու ճիւղը յառնուած ըլլալով Հ. ՇԱՀՆՈՒՄԻ Տեօրիսու թեան, եւ իրաւասութիւն ունի բոլոր ներքին մօտակայ ու հեռաւոր գաւառներու մէջ ներկայացուցիչներ կարգել եւ անոնց տալ ուղղեցիկ, տեղեկութիւններ ու պայմաններ: Հետեւաբար ամեն անոնք՝ որոնք կը հետաքրքրուին ու ձեռնհասութիւն ունին սոյն ընկերութեան գործակալութիւնն ստանանք ու ներկայացնել իրենց բընակած կամ շրջակայ քաղաքներուն մէջ կրնան դիմել ընկերութեան վարչութեան կամ ուղղակի ճամբորդներու ճիւղին տնօրէն Հ. ՇԱՀՆՈՒՄԻ տալով իրեն հարկ եղած, յանձնարարականներն (reference) որոնց գոհացուցիչ եղած պարագային իրաւասութիւն կ'ստանան գործելու տրուած հրահանգներուն համաձայն:

GENERAL AGENTUR DER HAMBURG - AMERIKA - LINIE

G. M. B. H. IN SMYRNA

ՄԹԵՐԱՆՈՅ

ԸՆՏԻՐ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒԵԻ ՕՂԻԻ

Արապ մահալլէ Թիւ 73

(Պարական հիւպատոսարանի դիմաց)

Եւ

Աֆեարայի դիմացի մթերանոցի փո-

ղոց Թիւ 9 (Թօփալեանի) տունը:

Ընտրի գիններ եւ օղի գնել փափաքողներու կ'յանձնարարուի վերելի հասցէներուն դիմել անարատ ու անհամեմատ աժան գինով ունենալու համար գինի եւ օղի:

10-7

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱՐԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31 թն

Օսմ. ոսկի 11,512,811

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր

բուհներ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար

դիմել

Ս. ՈՒԹՂՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. անկախացուցիչ Այտընի

կաւալարներ